

5. Odpoveď ministra životného prostredia Slovenskej republiky M. Chrenka na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky F. Kuffu podanú 19. mája 2023 vo veci spaľovania nebezpečného/priemyselného odpadu

**MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Milan Chrenko

*minister životného prostredia
Slovenskej republiky*

KANCELÁRIA PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 21-06-2023		
Číslo spisu: PREDS-191-1/2023		
Listy: 3/-	Prilohy:	
RZ	ZH	LU

Bratislava 19. jún 2023
Číslo: 35153/2023

Vážený pán poslanec,

dňa 25. mája 2023 bola na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky doručená Vaša interpelácia vo veci spaľovania nebezpečného/priemyselného odpadu. Interpeláciu mi pod číslom PREDS-191/2023 postúpil predseda Národnej rady Slovenskej republiky.

Predmetná interpelácia sa týka spaľovania nebezpečných odpadov v prevádzke spaľovne priemyselného (nebezpečného) odpadu v Kysuckom Novom Meste, ktorej prevádzkovateľom je spol. FCC Slovensko, s r. o., Bratislavská 18, Zohor.

K Vaším otázkam uvádzam nasledovné stanovisko:

Z hľadiska ochrany ovzdušia je spaľovňa odpadov v Kysuckom Novom Meste zdrojom znečisťovania ovzdušia a na jej prevádzku sa vzťahujú legislatívne požiadavky. Konkrétne ide o zákon o ovzduší, vykonávaciu vyhlášku k zákonu o ovzduší č. 410/2012 Z. z., vyhlášku o monitorovaní emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí.

Spaľovňa má vydaný súhlas Okresným úradom Kysucké Nové Mesto na povolenie ďalšej prevádzky z 27. októbra 2017. Spaľovňa nebezpečného odpadu v Kysuckom Novom Meste má tiež v súlade s platnou legislatívou vypracovaný a schválený súbor technicko-prevádzkových parametrov a technicko-organizačných opatrení na zabezpečenie ochrany ovzdušia pri prevádzke stacionárnych zdrojov, vydaný rozhodnutím Okresného úradu Kysucké Nové Mesto 28. septembra 2018. Spaľovňa je rovnako vybavená kontinuálnym automatizovaným monitorovacím systémom (AMS) na meranie emisií.

Slovenská inšpekcia životného prostredia na základe doručených podnetov vykonala v spaľovni 7 kontrol od januára 2020 do mája 2023. Zo siedmich kontrol boli štyri vykonané na základe podnetov, pričom dve kontroly boli ukončené protokolom. Za zistené porušenia zákona o ovzduší boli prevádzkovateľovi uložené pokuty vo výške 3 000 a 4 000 eur.

V súčasnosti je prevádzka spaľovne odpadov od 1. apríla 2023 odstavená. Prevádzku odstavil samotný prevádzkovateľ z dôvodu údržby.

Podľa zákona o ovzduší okresný úrad v sídle kraja nariadi alebo môže nariadiť za určitých podmienok obmedzenie alebo zastavenie prevádzky veľkého alebo stredného zdroja. Ide o nasledovné prípady:

- ak ich prevádzkovateľ nesplní povinnosti odstraňovať bezodkladne nebezpečné poruchové stavy v prevádzke stacionárneho zdroja a plniť opatrenia uvedené

schválených súboroch technicko-prevádzkových parametrov a technicko-organizačných opatrení;

- ak nebezpečné poruchové stavy bezprostredne ohrozujú zdravie ľudí alebo môžu spôsobiť okamžité významné zhoršenie kvality ovzdušia

- ak prekračuje emisný limit a nesplnil opatrenia uložené na nápravu

Ak prevádzkuje bez súhlasu podľa § 17 ods. 1 písm. f); zastavenie stacionárneho zdroja prevádzkovaného bez uvedeného súhlasu nariadi aj vtedy, ak je pochybnosť o jeho začlenení.

Okresný úrad v sídle kraja môže nariadiť obmedzenie alebo zastavenie prevádzky veľkého alebo stredného zdroja

- na nevyhnutne potrebný čas v prípade, keď vznikne riziko prekročenia výstražného prahu, limitnej hodnoty alebo cieľovej hodnoty v súlade s akčným plánom,

- ak ich prevádzkovateľ opätovne prekročí určenú emisnú kvótu,

- ak v lehote do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty dôjde k opätovnému porušeniu povinností

Ministerstvo v súčasnosti neviduje, ani v minulosti nevidovalo, podnet na nezákonné spaľovanie odpadu v tejto spaľovni. V prípade, že by bol takýto podnet doručený, ministerstvo by podniklo bezodkladné kroky na jeho prešetrenie. Ministerstvo tiež nevydávalo súhlas na cezhraničnú prepravu do tejto spaľovne a nemá vedomosť o nezákonnej cezhraničnej preprave súvisiacej s touto spaľovňou.

Faktom ale je, že prevádzkovateľ spaľovne má Okresným úradom Kysucké nové mesto vydaný súhlas z 5. decembra 2022 na zhromažďovanie nebezpečného odpadu u ich pôvodcu, nakladanie s ním, ako aj prepravu nebezpečného odpadu. Spaľovňa má rovnako vypracovaný prevádzkový poriadok zariadenia na zneškodňovanie odpadov, ktorý bol vydaný rozhodnutím Okresného úradu Kysucké Nové Mesto 4. januára 2022.

Ministerstvo sa riadi záväzným strategickým dokumentom Programom odpadového hospodárstva Slovenskej republiky (POH SR), ktorý schválila vláda Slovenskej republiky.

Spaľovanie odpadu je v hierarchii nakladania s odpadom nižšie ako iné formy nakladania s odpadom, ktoré sú šetrnejšie k prírode či ovzdušiu. Na prvom mieste je predchádzanie, opätovné použitie, recyklácia a až následne iné, napríklad energetické zhodnocovanie. Najskôr by sme mali viac využívať tie možnosti, ktoré predchádzajú zhodnocovaniu. Následne sa zamerať na využitie existujúcich zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov, napríklad cementární.

Odpad do cementární sa prevažne dováža zo zahraničia, pričom ide o odpad z priemyslu, pri ktorom je jednoduchšie vedieť, čo v odpade je. Spaľovanie komunálneho a priemyselného odpadu je ale niečo iné.

Cementárne oproti iným zariadeniam na energetické zhodnotenie odpadov majú výrazný benefit vo využití vznikajúceho popola pri spaľovaní odpadov, ktorý sa stáva pevnou súčasťou zloženia cementu. V nadväznosti na uprednostňovanie materiálového zhodnocovania odpadov pred ich energetickým zhodnocovaním v zmysle hierarchie

odpadového hospodárstva, vzhľadom na existenciu zariadení na spoluspaľovanie odpadov na území Slovenska, ako aj na potrebu uprednostňovania použitia odpadu vzniknutého na našom území využívaného ako náhrady primárneho paliva v existujúcich zariadeniach na spoluspaľovanie odpadu, riešením je nasmerovanie takéhoto nerecyklovateľného komunálneho odpadu do zariadení na spoluspaľovanie odpadu.

Týmto sa nasmeruje podpora pre slovenských, lokálnych spracovateľov odpadu vzniknutého na Slovensku, ktorý je využívaný ako náhrada primárneho paliva v existujúcich zariadeniach na energetické zhodnocovanie odpadu a v existujúcich prevádzkach zdrojov na kombinovanú výrobu elektriny a tepla po ich modernizácii.

V záujme tohto cieľa je riešením aj nasmerovanie nerecyklovateľného komunálneho odpadu do nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadu. Podľa schválenej Energetickej politiky SR po odstavení výroby elektriny z domáceho uhlia bude Slovensko takmer 100 % závislé na importe všetkých primárnych zdrojov energie, pretože import jadrového paliva dosahuje 100 %, zemného plynu 98 % a ropy 99 %.

V oblasti spaľovania odpadov bez ohľadu na to, či sa jedná o zariadenia bez využitia energie alebo zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov, je potrebné dôsledne zanalyzovať aktuálne kapacity existujúcich zariadení vo vzťahu k niektorým problémovým druhom odpadov, ktoré sa nedajú recyklovať a zároveň nie je možné ich zneškodňovanie na skládke odpadov. Obzvlášť to platí pri nebezpečnom odpade. Dôležité pre nasledovné obdobie bude zabezpečiť vhodné zariadenia na zneškodňovanie alebo zhodnocovanie nebezpečného odpadu, vrátane odpadu zo zdravotnej a veterinárnej starostlivosti, ktorých kapacita začína byť v posledných rokoch nedostatočná.

Najmä situácia počas pandémie COVID – 19 by sa mala stať príkladom pre posúdenie naliehavosti v zlepšovaní infraštruktúry spracovateľských zariadení. Potrebné bude tiež zvážiť budovanie zariadení na nakladanie s odpadmi nadregionálneho významu, ktoré môžu výrazne prispieť k zlepšeniu situácie v nakladaní s odpadmi.

S úctou

Vážený pán
Filip Kuffa
poslanec
Národná rada Slovenskej republiky
Bratislava

Na vedomie:
Vážený pán
Boris Kollár
predseda
Národná rada Slovenskej republiky
Bratislava